

GHOR

Zuid-Holland Zuid

nr.

35

2017, jaargang 15

In deze nieuwsbrief

Geneeskundige oefening bij FC Dordrecht	1
Column Jan Luteijn	2
Drie rollen DPG	3
Laatste nieuwsbrief	4
Terrorismegevolgbestrijding	4
Parkhuis vertelt	6
Even voorstellen	7
Kennismaken met burgemeesters	8

Geneeskundige oefening bij FC Dordrecht

Compliment voor snelheid en manier van werken

KETEN

Samenwerking tussen de hulpverleningsdiensten en FC Dordrecht was het voornaamste doel van de grootschalige oefening die in april 2017 in en om het stadion van de club plaatsvond.

Aan de oefening deden de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ), gemeente Dordrecht, FC Dordrecht, de Regionale Ambulancevoorziening ZHZ, het Nederlandse Rode Kruis, het Albert Schweitzer ziekenhuis, de meldkamer, de Regionale Huisartsenpost Drechtsteden en GHOR ZHZ mee. 'Eén keer per jaar oefenen we gezamenlijk op grote schaal met onze geneeskundige partners', licht

adviseur opleiden, trainen en oefenen en oefenleider Jeroen Peeters van de GHOR ZHZ toe. 'De oefening was deze keer onder meer gericht op onderlinge afstemming, in kaart brengen en registratie van gewonden, informeren van verwanten over de verblijfplaats van hun naasten en snelle afvoer van gewonden naar ziekenhuizen.' Met de oefening werd ook een gezamenlijk traject van de VRZHZ ► pag. 3

De waarde van de GHOR zichtbaar

Na het vertrek van burgemeester Tigelaar ben ik vanaf oktober 2016 lid van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Naast bedrijfsvoering heb ik de GHOR taak in mijn portefeuille. Natuurlijk weet je als burgemeester op hoofdlijnen wat de taken van de GHOR zijn, maar in mijn kennismaking met de Directeur Publieke Gezondheid en enkele medewerkers ben ik onder de indruk geraakt van de spil die de GHOR organisatie is in de samenwerking met alle ketenpartners in de acute- en publieke zorg.

Tijdens een oefening met onder andere de Huisartsenpost en het Albert Schweitzer ziekenhuis in Dordrecht viel me op dat ook de bestuurders van deze ketenpartners de kennis en professionaliteit van de GHOR op waarde weten te schatten. Juist oefenen brengt zoveel kennis omhoog die in de acute situatie dankbaar kan worden gebruikt. De omgeving van het voetbalstadion en het ziekenhuis was enkele uren het toneel van een realistisch scenario met volop slachtoffers die zorgvuldig en respectvol werden vervoerd door de ambulances en daarna opgevangen en behandeld in het ziekenhuis.

Wat opvalt is de uitstekende samenwerking van de Veiligheidsregio en de Dienst Gezondheid & Jeugd. Zo is recent een ontwikkeling gestart voor het samenvoegen van de crisisorganisatie GHOR en die van DG&J. Bundelen van krachten met respect voor ieders eigen rol en verantwoordelijkheid is efficiënt en effectief. En dus goed voor de gemeenten in Zuid-Holland Zuid!

Mijn inschatting is dat de GHOR ook betrokken zal worden bij nieuwe vraagstukken in het sociaal domein. Zo hebben we landelijk recent gesproken over de gevolgen van het langer thuis blijven wonen van ouderen. En wat dat betekent voor veiligheid en redzaamheid in en om de woning. De GHOR organisatie lijkt hierbij een cruciale rol te gaan spelen, en dit is nog maar een voorbeeld. In deze boeiende werkelijkheid mag ik als portefeuillehouder de komende periode meesturen. En dat is beslist de moeite waard!

Jan Luteijn
Burgemeester Cromstrijen en portefeuillehouder GHOR

en FC Dordrecht afgesloten waarin verschillende bijeenkomsten plaatsvonden. Kennismaken en afstemming bij calamiteiten stonden hierbij centraal.

Compliment

Tijdens de oefening in april werd bij een wedstrijd van FC Dordrecht een vuurwerkbom afgestoken. De explosie veroorzaakte gewonden en paniek onder supporters. Hulpverleners moesten ter plekke gewonden opvangen, behandelen en naar het ziekenhuis afvoeren. De ambulancedienst, het Nederlands Rode Kruis, de meldkamer en de VRZHZ oefenden zo de procedure van Grootchalige Geneeskundige Bijstand. Met aankomst van de eerste gewonden bij de Spoedeisende Hulp van het Albert Schweitzer ziekenhuis, startten zij het Rampen

Opvang Plan, met onder meer de registratie van gewonden en verdeling over de juiste afdelingen van het ziekenhuis. Ook de samenwerking tussen het Albert Schweitzer ziekenhuis en Huisartsenpost Drechtsteden om 'zelfverwijzers' op te vangen en door te geleiden naar de juiste plek maakte deel uit van de oefening. Op afstand zorgden de meldkamer en de crisisorganisatie van de GHOR voor coördinatie.

'Voorheen werden gewonden ter plaatse door de ambulances opgehaald bij het gewondennest', kijkt Jeroen terug. 'Dat was bij sommige deelnemers nog terug te zien, maar de werkwijze is nu dat slachtoffers zo snel mogelijk per ambulances worden afgevoerd. Het gewondennest wordt alleen gebruikt als er teveel gewonden zijn en er een gebrek aan afvoercapaciteit is. In de regel wachten aan het einde van oefeningen veel gewonden nog op afhandeling, nu was alles afgehandeld en kon nog tijdens de oefening worden afgeschaald. Dat is bijzonder, het zegt iets over de snelheid en de manier van werken en is een compliment voor de deelnemers waard.'

Drie rollen DPG: directeur GGD en GHOR, adviseur bij rampen en crises

KETEN

Dat de Directeur Publiek Gezondheid (DPG) meerdere rollen heeft is meestal wel bekend. 'Maar we merken dat niet iedereen precies weet wat die rollen zijn', stelt adviseur beleid en bestuur Marco Heijstek van de GHOR. 'Daarom lichten we dat waar mogelijk graag toe. Zoals onlangs tijdens de bestuurlijke retraite, maar ook in deze nieuwsbrief.'

De wereld van rampenbestrijding en de wereld van gezondheidszorg zijn twee verschillende werelden. Om deze twee werelden met elkaar te verbinden is de functie Directeur Publieke Gezondheid (DPG) wettelijk ingevoerd. Op deze manier zijn publieke gezondheid en veiligheid verbonden. De directeur is verantwoordelijk voor twee organisaties: de GGD en de GHOR.

Wettelijk verantwoordelijk

Marco Heijstek: 'De DPG is directeur van de Dienst Gezondheid en Jeugd, die volgens de wet taken als infectieziekten bestrijding, medische milieukunde en gezondheidsonderzoek uitvoert. Als verantwoordelijke voor de GHOR is de DPG

binnen de Veiligheidsregio het aanspreekpunt en gesprekspartner voor het bestuur, de brandweer, politie, gemeente en justitie op het gebied van geneeskundige hulpverlening. Daarbij geeft de DPG binnen het veiligheidsdomein integraal advies namens de geneeskundige keten, ofwel de 'Witte Kolom'. De derde rol heeft betrekking op rampen en crisissituaties, waarbij de DPG als adviseur optreedt van de burgemeester in het gemeentelijke beleidsteam of van de voorzitter van de Veiligheidsregio in het regionale beleidsteam.

De DPG is daarmee aanspreekpunt voor het openbaar bestuur en de individuele zorgpartijen. Daarmee zijn reguliere en opgeschaalde (crisis)zorg dicht bij elkaar gebracht.

Laatste nieuwsbrief op papier

De nieuwsbrief die u in handen heeft, is de laatste die in deze vorm verschijnt. 'We stappen namelijk over op een digitale versie met links naar onze website', legt Tamara Schiedon van de GHOR uit.

'Nieuws verspreidt zich inmiddels zo snel', aldus Tamara, 'dat artikelen in de papieren nieuwsbrief vaak al achterhaald en ingehaald zijn door ander nieuws. Daarom hebben we de mogelijkheden bekeken en gekozen voor een digitale nieuwsbrief. We linken hierin door naar de website. Deze wordt sinds de

lancering in oktober vorig jaar veel bekeken, dat is echt een succes. Naast berichten uit de digitale nieuwsbrief, vind je op www.ghorzhz.nl informatie en nieuws over zorg en opgeschaalde zorg.

'Wie de digitale nieuwsbrief wil ontvangen, kan zich bij mij aanmelden, bij voorkeur via de mail: t.schiedon@ghor.vrzhz.nl. Voor nu wil ik alle lezers van de nieuwsbrief danken voor hun interesse, we zien u graag terug op de verzendlijst van de digitale nieuwsbrief. Alvast een fijne zomer!'

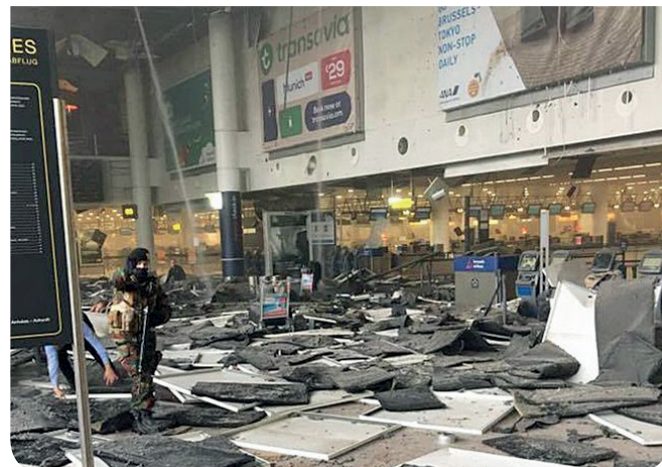
Terrorismebestrijding

Aandacht voor mogelijke gevolgen van aanslagen

KETEN

Terroristische aanslagen zijn in Europa een reële dreiging geworden. 'Ze hebben enorme impact en kunnen zo ontwrichtend zijn dat we er speciale aandacht aan besteden', stelt adviseur beleid en bestuur Paul Jonker van de GHOR ZHZ. 'Daarom verkennen we momenteel wat er al gebeurt en dat is best veel. In een handzaam document leggen we vast wie bij dreigingen en aanslagen wat doet.'

'De conferentie over terrorismebestrijding (zie kader, red.) in maart jl. droeg al bij aan bewustwording', aldus Paul Jonker. 'Het Albert Schweitzer ziekenhuis, de meldkamer, RAV ZHZ, Dienst Gezondheid & Jeugd en

de GHOR namen de organisatie voor haar rekening. Begin mei gaven dezelfde vertegenwoordigers van deze organisaties hier een vervolg aan met een startbijeenkomst om te komen tot een geneeskundig draaiboek. Momenteel inventariseren en analyseren we vooral. Waar raken taken elkaar, missen we dingen en vlechten we oplossingen in bestaande procedures in of bedenken we iets nieuws?

Veel is overigens al goed geregeld. Zoals ambulancebijstand - we kunnen 24 uur per dag gegarandeerd honderd ambulances in een uur mobiliseren - en slachtofferspreiding. Onze bevindingen leiden niet tot een nieuw dik draaiboek, maar worden vastgelegd in een handzaam document met specifieke afspraken over wie wat doet bij dreigingen en aanslagen. Na de zomervakantie willen we een concreet plan klaar hebben.'

Impact

'Voor de zomer van 2018 is het de bedoeling om in Dordrecht een grote oefening te houden, waaraan onder meer de Dienst Speciale Interventies, politie, brandweer, RAV ZHZ, GHOR en het Rode Kruis meedoen. Als uitgangspunt wordt tijdens reguliere oefeningen vaker

met terrorismescenario's gewerkt en wordt er dit jaar in Dordrecht en Antwerpen tegelijkertijd een oefening met aanhoudingseenheden gehouden. De impact van gebeurtenissen die worden geoefend is wezenlijk anders dan waar hulpverleners in de dagelijkse praktijk mee te maken hebben. De aanhoudingsteams, die bestaan uit onder meer commando's en mariniers, zijn helemaal gericht op uitschakeling van dreiging. Maar ambulancemedewerkers kunnen de reflex hebben al slachtoffers te gaan helpen als er nog geschoten wordt. Denk verder bijvoorbeeld aan scenario's waarbij daders van aanslagen zelf in ziekenhuizen terecht komen. Of denk aan de medische behandelcapaciteit als zich veel gewonden met scherven in hun lijf melden. Hoe ga je daar mee om? Andere aandachtspunten zijn onder meer psychosociale hulpverlening voor slachtoffers, ooggetuigen en hulpverleners en communicatie. Bijvoorbeeld over moeilijke keuzes die moeten worden gemaakt bij hulpverlening aan slachtoffers die wel of niet meer te redden zijn. Leerpunten uit komende oefeningen nemen we natuurlijk mee in onze plannen, net als informatie die we ophaalden over de aanslagen in Brussel en Parijs.'

Werkconferentie Terrorismegevolgbestrijding

Tijdens de werkconferentie Terrorismegevolgbestrijding op 8 maart jl. stond het thema in de regio voor het eerst prominent op de agenda van de Witte Kolom. Ambulancezorg Nederland wees onder meer op grote verschillen tussen bomaanslagen en andere grote incidenten, zoals de aard van letsels (oorlogsverwondingen) en veiligheid van hulpverleners. Met het oog op het eerste en om daarbij groot bloedverlies door afgerukte ledematen, borst- en buikwonden te voorkomen, heeft de Regionale Ambulancevoorziening Zuid-Holland Zuid pakketten met gazen en tourniquets aangeschaft.

Wanneer gebeurt het?

Andere thema's die aan de orde kwamen: verwachten we in onze regio dan een aanslag? Nee, beantwoordde Anneke Sanderse van de Raad van Bestuur van het Albert Schweitzer ziekenhuis in het openingswoord haar eigen vraag. 'Maar werden er destijds aanslagen verwacht in Parijs, Nice, Berlijn en al die andere steden? Namens de politie stelde Peter Homminga dat de vraag niet is 'of het ook een keer hier gebeurt, maar wannéer het hier gebeurt'. Een lid van de Dienst Speciale Interventies, het elitekorps van de politie op het gebied van arrestaties, geweldbestrijding en beveiliging, vertelde dat naarmate het brute geweld dichterbij komt, ook het reactieconcept van de politie noodgedwongen is veranderd. 'Antiterreurteams rijden nu permanent rond, zodat we geen tijd meer verloren laten gaan. Afwachten kost levens. We zetten nu in op het zo snel mogelijk verstoren van de plannen van de terroristen of omkokers, zodat zij de kans niet krijgen om meer slachtoffers te maken en eerder besluiten om zichzelf van het leven beroven.'

Ingrijpende verhalen

Ervaringsdeskundigen Jan Vaes, adjudant-chef bij de Crisiscel Militair Hospitaal Koningin Astrid in Brussel en prof. Stefaan Nijs,

traumatoloog in het UZ Leuven leverden indringende bijdragen. Eerstgenoemde was ten tijde van de bloedige aanslagen in Brussel van maart 2016 in het veld verantwoordelijk voor de gewondenspreiding, terwijl Nijs in zijn ziekenhuis enkele van de zwaarst getroffen slachtoffers opving. Nijs: 'Je zult moeten definiëren wie de niet-redbaren zijn, zodat je je tijd en capaciteit kunt besteden aan wat je wél kunt doen. Eigenlijk dus: om als God te moeten beslissen over leven en dood.'

Psycholoog Peter van Loon ging in op psychosociale gevolgen voor hulpverleners van hun betrokkenheid bij een aanslag, zoals frustraties in de uitoefening van het werk en in de samenleving: een gevoel van tekort geschoten hebben; en spanning tussen degenen die in de vuurlinie stonden en de collega's die op de achtergrond werkten.

Anders dan veel mensen denken, schetste Van Loon dat de gevolgen meestal beperkt zijn. 'Uit onderzoek blijkt dat hulpverleners na een aanslag slechts incidenteel klachten van een posttraumatisch stresssyndroom ontwikkelen. Wanneer je wordt ingezet in

zo'n crisis terwijl het al niet goed met je gaat, dan kan dit wel een trigger zijn voor verslechtering. Maar wie vooraf stabiel in z'n vel zit, kan een dergelijke belasting aan, mits er maar over gesproken kan worden en er tijd is voor herstel.' Dr. Perjan Dirven van het Erasmus MC sloot de avond af met een specifiek op medici gerichte 'les' over explosieletsels en met name op de verraderlijkheid daarvan: een schokgolf van een bom kan letsels veroorzaken die je van buitenaf niet ziet en waar je dus kennis voor nodig hebt om erop bedacht te zijn.

Waardering

De deelnemers aan de conferentie beoordeelden de bijeenkomst in een enquête met een 9,2. Paul Jonker: 'Dat hebben we nooit kunnen dromen, een fantastisch cijfer.' Kijk voor meer informatie op de nieuwsafdeling van onze website, www.ghorzhz.nl/nieuws

Veiligheid is een basisvoorwaarde om goede zorg te verlenen aan onze bewoners

‘Veiligheid is voor ons niet onderhandelbaar. Het is gewoon een basisvoorwaarde om goede zorg te verlenen aan onze bewoners.’ Esther Yedema van het Parkhuis is duidelijk over het belang van veiligheid en licht toe hoe de organisatie theorie vertaalt naar de praktijk.

‘Hier wonen kwetsbare bewoners die verschillende vormen van dementie hebben en niet zelfredzaam zijn’, legt Esther Yedema van organisatie voor langdurige zorg het Parkhuis uit. Zij is manager ondersteunend bedrijf en tevens hoofd BHV, hoofd lid crisisteam en lid voorzitter van het calamiteitenteam. ‘Die achtergrond van bewoners maakt bijvoorbeeld ontruiming van het gebouw gecompliceerd en alleen al daarom speelt veiligheid een belangrijke rol.’

‘Allereerst op het gebied van brandveiligheid. Wanneer zich brand voordoet willen we de gevolgen zoveel mogelijk beperken tot één kamer. Daarom is hier bij de renovatie in 2014 veel aandacht aan besteed. Compartimentering van de kamers zorgt er nu voor dat we dertig minuten hebben voordat brand zich verspreidt. In die tijd kan de brandweer ruimschoots ter plaatse zijn. Daarnaast krijgen al onze 650 medewerkers en 300 vrijwilligers elk jaar uitleg over ontruiming en wat ze in dat geval moeten doen.’

Veilig wonen

‘We willen niet tot in het oneindige risico’s afdekken en alles dichttimmeren, maar we doen wel wat we kunnen om mensen hier veilig te laten wonen. Daarom gaan we bijvoorbeeld met zaken als brandwerende materialen bij stopcontacten en cv-buizen verder dan tot op heden wettelijk is voorgeschreven. Het is niet altijd leuk, maar het betekent dat we streng zijn en bijvoorbeeld rond kerst nee zeggen tegen waxinelichtjes en versieringen die niet geïmpregneerd zijn. Soms zijn risico’s heel klein, maar kunnen de gevolgen enorm zijn. Dat willen we voor zijn door steeds weer af te wegen, een voor ons maximaal aanvaardbaar risico te bepalen en daarnaar te handelen.’

Update

‘Daarnaast waren onze BHV-, calamiteiten- en ontruimingsplannen verouderd en toe aan een update. Inmiddels zijn deze met een externe deskundige op het gebied van crisis-

management geactualiseerd en zetten we nieuwe stappen. Zo werken we aan een zorgcontinuïteitsplan en hebben we inmiddels een OTO-plan voor BHV en crisismanagement. Rond de honderd medewerkers gaan de BHV-opleiding doen, verschillende medewerkers hebben al scholing gevolgd bij de GHOR, de komende tijd zijn het crisis- en calamiteitenteam aan de beurt. Zij krijgen ook mediatraining. Na de theorie en kleinschalig ‘droog oefenen’ breiden we in de loop van de tijd uit, neemt de moeilijkheidsgraad toe en gaan we ook met de hulpdiensten oefenen. Want het is ook goed om te weten wat de GHOR, brandweer en andere betrokken organisaties precies doen. Je kunt beter je neus stoten en leren tijdens oefeningen dan wanneer het er echt om gaat.’

In deze rubriek stellen we graag nieuwe collega's aan je voor

Kirsten Mets

‘Sinds 2012 staat mijn bureau in het hoofdkantoor van het Nederlandse Rode Kruis in Den Haag’, stelt het nieuwe Hoofd Informatie Geneeskundige Zorg (HIN) Kirsten Mets zich voor. Ik ben daar sinds oktober 2016 accounthouder informatiemanagement. Een uitdagende en meer projectmatige functie die ik in een team van zes leuke collega's mag vervullen. Ik inventariseer de wensen van klanten en ben verantwoordelijk voor implementatie van onze projecten.’

‘Eerder werkte ik als Coördinator Noodhulp prettig en veel samen met de GHOR. Toen vorig jaar de vacature voor HIN vrij kwam, werd ik hiervoor gevraagd. Na een goed gesprek en het behalen van het examen, ben ik nu piketfunctionaris. De functie is zeer uitdagend en vereist discipline, structuur en creativiteit, competenties waar ik mij erg goed bij voel. Daarnaast is het fijn om klaar te staan op momenten dat het echt nodig is en de professionals in het werkveld zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen. Bijspijkeren was wel nodig. Bij het Rode Kruis ontwikkel je veel kennis over nationale en internationale noodhulp, maar specifieke processen over acute en publieke gezondheidszorg: daar had ik nog een behoorlijke achterstand in. Gelukkig leer je tijdens de cursus HIN veel over deze onderwerpen. Het team GHOR begeleidde mij ook goed, onder meer door gesprekken met HIN-collega's, examenvoorbereidingen en oefeningen. Ik ben nog niet betrokken geweest bij een incident, maar heb wel regelmatig geoefend met realistische scenario's, wat al veel actie gaf haha.’

Positief

‘In het algemeen is een coördinerende rol zowel lastig als waardevol, omdat je anderen probeert te motiveren en tot resultaten aan te zetten. Voor de GHOR geldt dat denk ik net zo goed. De sectie GHOR is bij rampen en crises spin in een vaak gecompliceerd web. Mijn ervaringen met de GHOR zijn zeer positief, als ketenpartner Rode Kruis en nu ook als functionaris. Ik heb vertrouwen in de kennis en kunde van de collega's. Zij zorgen ervoor dat kennis met elkaar wordt gedeeld en partners worden samengebracht. Ik kan niet anders dan hier positief over zijn.’

Ricardo Sauer

‘Ik heb integrale veiligheidskunde gestudeerd en ben bij het Albert Schweitzer ziekenhuis afgestu-deerd op integrale crisisbeheersing en continuï-teitszorg’, introduceert Ricardo Sauer zichzelf. ‘Bij het ziekenhuis kwam een vacature vrij en zo kon ik aan de slag als veiligheidscoördinator. In die rol kwam ik via-via in contact met de GHOR en op een gegeven moment raakten we in gesprek over een rol als HIN. Ik mocht de opleiding doen en sinds februari draai ik mee in het piket.’

‘Ik heb nog geen inzet meegemaakt, maar draai natuurlijk volop mee in het OTO-programma. De oefeningen zijn heel erg leerzaam, maar ook best pittig, vooral door de integra-liteit van de multidisciplinaire manier van werken binnen de Veiligheidsregio. Het kost wel even tijd om alle informatie en rollen op waarde te schatten. Maar het is heel erg leuk, leerzaam en mooi om de kans te krijgen de praktijk te leren kennen en de diepte in te gaan. De gemiddelde burger heeft geen idee dat achter de schermen in de koude fase plannen en beleid worden gemaakt om voorbereid te zijn op eventu-ele incidenten. Het bevalt dan ook hartstikke goed. Ik heb wel een zekere honger om een inzet in de praktijk mee te maken, natuurlijk het liefst in een situatie met zo min mogelijk gevaar voor betrokkenen.’

Uniformiteit

‘Ik ben een voorstander van goede voorbereiding. Draaiboeken en protocollen geven richting en ruimte om je hoofd in warme situaties vrij te hebben om te improviseren. De opleiding en de praktijk in het werkveld van de GHOR komen niet één op één overeen, iedere Veiligheidsregio geeft toch een eigen invulling aan de theorie. Daarom denk ik dat er nog wel winst is te behalen door bijvoorbeeld een landelijk GHOR handboek op te stellen dat bijdraagt aan uniformiteit en overzicht.’

Zinvol, informatief en prettig

Kennismakingsronde DPG langs burgemeesters

'Als DPG wil je vóór alles een betrouwbare partner zijn. Daarom heb ik samen met Marco Heijstek als aanspreekpunt van de GHOR een kennismakingsronde langs de burgemeesters in de regio gemaakt. Het eerste doel was kennismaken. Daarnaast maakten we van de gelegenheid gebruik om informatie uit te wisselen over lokale veiligheidsthema's en ontwikkelingen in de bestrijding van rampen en crises.' Directeur Publieke Gezondheid Karel van Hengel licht zijn kennismakingsronde graag toe.

'In je werkzaamheden vind je natuurlijk altijd aanknopingspunten in zaken als protocollen, draaiboeken en je gezonde verstand', vertelt Karel van Hengel. 'Maar ik ben er van overtuigd dat zeker in tijden van crises en te midden van allerlei ontwikkelingen elkaar kennen erg behulpzaam is. In de persoonlijke sfeer en op zakelijk gebied helpt het enorm als je van elkaar weet waar je voor staat en wat je precieze taken zijn.'

'In de gesprekken kregen we allereerst gelegenheid de rol van de DPG (zie ook elders in deze nieuwsbrief, red.) en de GHOR toe te lichten en in te gaan op ontwikkelingen op het vlak van crisis-

beheersing. Denk aan de verschuiving van min of meer 'traditionele rampen' naar terrorismegevolgbestrijding en hoog waterproblematiek. Op een andere schaal spelen onder meer kwesties in het sociale domein, waarbij psychosociale hulp, nazorg en dergelijke belangrijk zijn. Maar denk ook aan zaken als zorgcontinuïteit en toenemende druk op ambulancevervoer en de SEH's.'

Luisteren

'We hebben natuurlijk ook geluisterd en gevraagd, onder meer naar specifieke, lokale onderwerpen. Dat loopt uiteen van de vaccinatiegraad van inwoners en evacuatievraagstukken bij hoog water tot grote evenementen met opgaven op het gebied van beheersbaarheid. Daarnaast is ter sprake geweest of kennis, vaardigheden en patronen die in crisisorganisaties worden gebruikt mogelijk ook door gemeenten in het sociale domein kunnen worden ingezet. De BOB-methode draagt bijvoorbeeld bij aan een gestructureerde aanpak die de resultaten ten goede komt. Zo'n mogelijke ontwikkeling sluit aan bij project 'Van 2 naar 1', waarmee we de crisisorganisaties van de GGD en de GHOR en de inhoudelijke kennis van de eerste

en de ervaring met crisisbeheersing van de tweede bij elkaar brengen en overbrengen op gemeenten om elkaar te helpen en te versterken.'

Zinvol

'De gesprekken waren heel verschillend van inhoud, mede door het onderscheid in de lokale thema's. Maar wat ze gemeen hadden was dat ze zinvol, informatief en prettig waren en op prijs werden gesteld. Voldoende redenen dus om de contacten ook in de toekomst warm te houden.' ☺

Colofon

Eindredactie

Tamara Schiedon

Teksten

Scherp tekstwerk / Marcel Sluiter

Ontwerp

Star Reklame Grafimediabureau

Foto's

Fokko van der Straaten

Druk

Quantes, Rijswijk

Oplage

425 exemplaren

Adresgegevens

GHOR Zuid-Holland Zuid
Romboutslaan 105
3312 KP Dordrecht

T 088 - 636 50 00

E info@ghorzhz.nl

I www.ghorzhz.nl